

KOMISJA EUROPEJSKA – KOMUNIKAT PRASOWY

Prawo do rzetelnego procesu sądowego: wniosek Komisji Europejskiej zapewniający obywatelom prawo do informacji w postępowaniu karnym zyskuje moc prawną

Luksemburg, dnia 27 kwietnia 2012 r. – „Masz prawo do ... – *Pouczenie o prawach*”. Wkrótce będzie to dotyczyło każdego, kto zostanie zatrzymany lub pozbawiony wolności w dowolnym miejscu w Unii Europejskiej. Ministrowie sprawiedliwości UE przyjęli dziś nowe przepisy zaproponowane przez Komisję Europejską, aby zapewnić pozwany prawo do informacji w postępowaniu karnym. Na podstawie dyrektywy w sprawie prawa do informacji w postępowaniu karnym osoby podejrzane o popełnienie przestępstwa będą informowane o przysługujących im prawach w języku, który rozumieją. Dzięki temu każda osoba zatrzymana lub podlegająca procedurze [europejskiego nakazu aresztowania](#) w państwie członkowskim UE będzie musiała otrzymać pouczenie o prawach zawierające informacje o podstawowych prawach przysługujących jej w toku postępowania karnego. Po wejściu dyrektywy w życie (dwa lata po opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym UE – co ma nastąpić w ciągu kilku tygodni), nowe przepisy będą miały zastosowanie do około 8 milionów postępowań karnych wszczynanych każdego roku we wszystkich 27 państwach członkowskich UE. Obecnie prawo to istnieje jedynie w około jednej trzeciej państw członkowskich.

„Prawo do rzetelnego procesu sądowego jest jednym z głównych filarów systemów wymiaru sprawiedliwości w Europie” – oświadczyła wiceprzewodnicząca Viviane Reding, komisarz UE ds. sprawiedliwości. „Nowe europejskie przepisy przyczynią się do ochrony tego prawa przez zagwarantowanie, że każdy będzie jasno i niezwłocznie informowany o swoich prawach. Jesteśmy świadkami przełomu w naszych wspólnych staraniach zmierzających do zapewnienia Europejczykom dostępu do wymiaru sprawiedliwości bez względu na ich miejsce pobytu w UE. Pragnę podziękować Parlamentowi Europejskiemu i europejskim ministrom sprawiedliwości za ich poparcie dla wniosku Komisji. Urzeczywistnienie tego prawa dla 500 mln Europejczyków w tak krótkim czasie jest ważnym krokiem w kierunku Europy praw i sprawiedliwości”.

Kontekst

Komisja Europejska zaproponowała nowe przepisy w lipcu 2010 r. ([IP/10/989](#)) jako jedno z szeregu praw zapewniających dostęp do rzetelnego procesu sądowego, które mają być stosowane w całej UE. Jest to już drugi środek zaproponowany przez unijną komisarz ds. sprawiedliwości Viviane Reding, mający na celu ustanowienie wspólnych europejskich norm minimalnych w sprawach karnych. Pozwoli on zwiększyć zaufanie do wymiaru sprawiedliwości w UE. W październiku 2010 r. Parlament Europejski i Rada zatwierdziły już pierwszy wniosek ustawodawczy, który zapewnił podejrzanym prawo do tłumaczenia pisemnego i ustnego ([IP/10/1305](#)).

Na podstawie dyrektywy policja i prokuratura będzie zobowiązana dostarczać podejrzanym informacje o przysługujących im prawach. W przypadku zatrzymania władze przekażą takiej osobie wspomniane informacje na piśmie, w formie **pouczenia o prawach**, napisanego prostym, zwyczajnym językiem. Każdy podejrzany otrzyma to pouczenie zaraz po zatrzymaniu, bez względu na to, czy się o nie zwróci czy nie. W razie potrzeby otrzyma także tłumaczenie pisemne wspomnianego pouczenia. Państwa UE mogą zdecydować o dokładnym brzmieniu pouczenia, ale Komisja zaproponowała wzór w 22 językach UE (zob. załącznik). Zapewni to spójność dokumentu, co jest istotne z punktu widzenia osób przekraczających granice, i zmniejszy koszty tłumaczenia.

Pouczenie o prawach będzie zawierało informacje praktyczne na temat praw osoby zatrzymanej lub pozbawionej wolności, takich jak prawo:

- do zachowania milczenia;
- do adwokata;
- do informacji o zarzutach;
- do tłumaczenia ustnego i pisemnego w jakimkolwiek języku w przypadku osób, które nie rozumieją języka postępowania;
- do niezwłocznego postawienia przed sądem w przypadku zatrzymania;
- do poinformowania osoby trzeciej o aresztowaniu lub zatrzymaniu.

Pouczenie o prawach pozwoli **uniknąć błędów wymiaru sprawiedliwości**, a tym samym zmniejszyć liczbę wnoszonych odwołań.

Obecnie dostęp obywateli do odpowiednich informacji o przysługujących im prawach w przypadku aresztowania i postawienia zarzutów karnych **nie jest jednakowy w poszczególnych państwach UE**. W niektórych państwach członkowskich podejrzani otrzymują tylko informacje ustne o przysługujących im prawach procesowych, a w innych informacje na piśmie są przekazywane wyłącznie na żądanie.

Zgodnie z art. 82 ust. 2 [Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej](#) w celu ułatwienia wzajemnego uznawania orzeczeń sądowych i poprawy współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych UE może przyjąć środki mające na celu wzmocnienie praw obywateli UE na podstawie Karty praw podstawowych UE.

Prawo do rzetelnego procesu oraz prawo do obrony są przewidziane w art. 47 i 48 Karty praw podstawowych UE, a także w art. 6 europejskiej konwencji praw człowieka.

W czerwcu 2011 r. Komisja przedstawiła trzeci środek mający na celu zagwarantowanie dostępu do adwokata oraz prawa do kontaktu z bliskimi ([IP/11/689](#)). Wniosek ten jest obecnie przedmiotem dyskusji w Parlamencie Europejskim i Radzie.

Dodatkowe informacje

Strona internetowa wiceprzewodniczącej Viviane Reding, unijnej komisarz ds. sprawiedliwości:

<http://ec.europa.eu/reding>

Portal informacyjny Dyrekcji Generalnej ds. Sprawiedliwości:

http://ec.europa.eu/justice/news/intro/news_intro_en.htm

Komisja Europejska – prawa podejrzanych i oskarżonych:

http://ec.europa.eu/justice/criminal/criminal-rights/index_en.htm

ANNEX I

Indicative model Letter of Rights:

The sole purpose of this model is to present an illustration of a Letter of Rights with a view to helping the national authorities when preparing such Letter at national level. Member States are not bound to use this model. When preparing their Letter, they may amend this model to align it with their national applicable rules and add further useful information.¹

You have the following rights:

A. ASSISTANCE OF A LAWYER / ENTITLEMENT TO LEGAL AID

You have the right to speak confidentially to a lawyer. A lawyer is independent from the police. Ask the police if you need help to get in contact with a lawyer, the police shall help you. In certain cases the assistance may be free of charge. Ask the police for more information.

B. INFORMATION ABOUT THE ACCUSATION

You have the right to know why you have been arrested/detained and what you are suspected of having done.

C. INTERPRETATION AND TRANSLATION

If you do not speak or understand the language, you have the right to be assisted by an interpreter. This is free of charge. The interpreter may help you to talk to your lawyer and is required to keep the content of this communication confidential. You have the right to translation of at least the relevant passages of essential documents, including any order by a judge allowing your arrest or keeping you in custody, any charge or indictment and any judgment. You may in some circumstances be provided with an oral translation or summary.

D. RIGHT TO REMAIN SILENT

While questioned by the Police or judicial authorities, you are not obliged to answer questions about the alleged offence. Your lawyer can help you to decide on that.

E. ACCESS TO DOCUMENTS

When you are arrested, you (or your lawyer) have the right to access essential documents you need to challenge the arrest or detention. If your case goes to court you (or your lawyer) will have the right to access material evidence for or against you.

F. INFORMING SOMEONE ELSE ABOUT YOUR DETENTION / INFORMING YOUR CONSULATE OR EMBASSY

When you are arrested, tell the police if you want someone to be informed of the detention, for example a family member or your employer. In certain cases the right to inform other persons of your detention may be temporary limited. The police will be able to tell you.

---

¹ ***According to Article 4(1), the Letter of Rights shall be given upon arrest/detention. This however shall not prevent Member States from providing suspected or accused persons with written information in other situations during criminal proceedings.***

If you are a foreigner, tell the police if you want your consular authority or embassy to be informed of the detention. Also tell the police if you want to contact an official of your consular authority or embassy.

G. URGENT MEDICAL ASSISTANCE

When you are arrested, you have the right to urgent medical assistance. Tell the police if you are in need of urgent medical care.

H. PERIOD OF DEPRIVATION OF LIBERTY

After your arrest you may be deprived of your liberty/detained for a maximum period of .... [*fill in applicable number of hours/days*]. At the end of this period you must either be released or be heard by a judge who will decide on your further detention. Ask your lawyer or the judge for information about possibilities to challenge the arrest, to review the detention or to ask for provisional release.

Kontakt:

[Mina Andreeva](#) (+32 2 299 13 82)

[Natasha Bertaud](#) (+32 2 296 74 56)